

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОСОЛЬСТВО ТУРЕЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ В УКРАЇНІ
ПОСОЛЬСТВО АЗЕРБАЙДЖАНУ В УКРАЇНІ
ДУ «ІНСТИТУТ РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ІМ. М. І. ДОЛІШНЬОГО НАНУ»
ДУ «ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ НАНУ»
ДУ «ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ НАН УКРАЇНИ»
АКАДЕМІЯ ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН І ТУРИЗМУ
ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ОЛЕСЯ ГОНЧАРА
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ДВНЗ «ПРИАЗОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ», М. МАРІУПОЛЬ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ДИПЛОМАТИЧНА АКАДЕМІЯ ІМЕНІ ГЕННАДІЯ УДОВЕНКО ПРИ МЗС УКРАЇНИ

ЗБІРНИК ТЕЗ

XIV МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«НАЦІОНАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ В ГЛОБАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ»

11 травня

Київ, 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

**XIV МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«НАЦІОНАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ
В ГЛОБАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ»**

ЗБІРНИК ТЕЗ

Організатор: кафедра міжнародних економічних відносин і бізнесу ФМВ

Київ – 2023

УДК 339 (-005.44) (043.2)

Міжнародна науково-практична конференція «Національні економічні стратегії розвитку в глобальному середовищі»: Збірник тез.– К.: НАУ, 2023. – 254 с.

Матеріали науково-практичної конференції містять короткий зміст доповідей науково-дослідних робіт вчених, викладачів та студентів. Розраховані на широке коло фахівців, викладачів, студентів та аспірантів.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

Побоченко Л.М., к.е.н., доцент, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу Факультету міжнародних відносин Національного авіаційного університету

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР

Прокоп'єва А.А., к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу Факультету міжнародних відносин Національного авіаційного університету

*Рекомендовано до друку
Вченою Радою Факультету
міжнародних відносин
Національного авіаційного університету
(протокол № 9 від 30 травня 2023 р.).*

Пузирьова П.В., Папко О.О. Ключові чинники формування та розвитку транснаціональних корпорацій в міжнародному бізнесі	205
Пузирьова П.В., Порохня Д.О. Розвиток міжнародної економічної діяльності в умовах економічної інтеграції.....	208
Румянцев А.П. Міжнародні пріоритети економічного розвитку України	211
Скопич Владислав Міжнародні економічні механізми протидії торговим війнам	213
Соколова З.С., Ісса Садіо Діалло Тенденції розвитку креативних індустрій в Африці	216
Сукач О.М., Білий Р.І. Цифрові фінансові активи на основі блокчейн-технології: сутність, структура, моделі розвитку.....	219
Тарараха М.О. Розвиток транснаціональних корпорацій в умовах сучасних економічних трансформацій.....	223
Татаренко Наталія Війна в Україні як фактор деформації глобальної валютної системи	226
Ушкаленко Я.О. Кібербезпека як фактор національної економічної безпеки держави.....	232
Фрусевич Я.В. Боргова криза та її вплив на економіки країн, що розвиваються ...	235
Фурман М.Ю. Тенденції розвитку міжнародного туристичного бізнесу в кризових умовах.....	238
Цвень А.О. Глобальні економічні виклики в сучасному світі	241
Чугаєв О.А. Порівняльний аналіз структури економіки України і ЄС як передумови для валютної інтеграції	244
Шацька З.Я. Глобальні проблеми розвитку підприємницьких структур агропромислового комплексу.....	247
Шваб В.Р. Динамічні зміни та інструменти регулювання та розвитку міжнародної торгівлі послугами в умовах глобальних змін	249
Шинкарчук Вікторія Санкційна політика ЄС проти російської федерації у зв'язку з українсько-російською війною	252

науки: стан, проблеми, тенденції розвитку : матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Тарту (Естонія), 7 лютого 2022 року. – Київ ; Тарту : ГО "ВАДНД", 2022. – С. 467-471.

13. Чебан А. С. Формування рекламної стратегії підприємства при виході на зовнішній ринок / А. С. Чебан, Т. В. Аверіхіна // Економіка. Фінанси. Право. - 2017. - №7(1). - С. 4-7.

14. Шталь Т. В. Формування міжнародної маркетингової стратегії виходу компанії на зовнішній ринок / Т. В. Шталь, В. О. Козуб, А. Н. Нахметов // Бізнес Інформ. - 2018. -№ 1. - С. 345-351.

15. Puzyrova P. V. Basic strategic directions for the entry of the enterprise into foreign markets / P. V. Puzyrova, N. O. Khmelevskiy, M. D. Herasymchuk // Формування ринкових відносин в Україні. – 2022. – № 9 (256). – С. 50-57.

УДК 330

Пузирьова П.В., д.е.н., доцент,
Папко О.О.,

Київський національний університет технологій та дизайну

КЛЮЧОВІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ В МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ

На сучасному етапі розвитку світової економіки важливу роль відіграють транснаціональні корпорації (ТНК), які стають провідними торговельними підприємствами, інвесторами, розповсюджувачами сучасних технологій, науково-технічного прогресу, стимуляторами міжнародної трудової міграції. Саме транснаціональні корпорації заклали основу взаємозалежної економічної діяльності різних країн світу, а згодом стали основою глобальної економіки [2; 6; 8].

Сьогодні транснаціональні корпорації є не лише головними суб'єктами світу, а й важливою частиною національної економіки, роль якої з кожним роком зростає. Тому глобалізація процесів у світовій економіці на фоні активізації транснаціональних корпорацій активізує і транснаціоналізацію українських компаній, адже для сучасної України транснаціоналізація підприємств може виступати економічним механізмом, який визначатиме нові пріоритети суспільного відтворення, цілі зовнішньоекономічної політики, особливості та умови участі країни в міжнародному поділі праці. Тому, одним із пріоритетних напрямів розвитку національних бізнес-структур має стати формування потужних транснаціональних корпорацій, здатних адекватно реагувати на зовнішні впливи та активно розвивати міжнародні економічні зв'язки [1; 3; 6].

Серед чинників формування конкурентних переваг, які є основою ефективної діяльності ТНК, виділяють:

- безперешкодне володіння та доступ до природних ресурсів, капіталу та результатів науково-дослідних робіт у всьому світі;
- горизонтальна диверсифікація в різні галузі або вертикальна інтеграція за технологічним принципом в рамках однієї галузі, що в обох випадках забезпечує економічну стабільність і фінансову стійкість ТНК;
- можливість вільного вибору при розміщенні підприємств компанії в різних країнах з урахуванням розмірів їх національних ринків, темпів економічного зростання, цін, наявності економічних ресурсів, а також політичної стабільності;
- низька вартість фінансових ресурсів за рахунок ширших можливостей їх залучення;
- економія в масштабах підприємства;
- можливість використання державної зовнішньоекономічної політики в різних країнах в інтересах ТНК;
- можливість подолання різних бар'єрів на шляху збільшення обсягів експорту своїх товарів на ринок тієї чи іншої країни за рахунок прямих інвестицій;
- постійна обізнаність про стан товарних, валютних і фінансових ринків у різних країнах, що дозволяє оперативнo спрямовувати потоки капіталу в ті країни, де існують сприятливі умови для отримання максимального прибутку;
- доступ до кваліфікованих кадрів і практично необмежені можливості їх підбору [4; 5; 6].

Саме ці конкурентні переваги дозволяють ТНК швидко розвиватися і бути конкурентоспроможними в порівнянні з іншими компаніями.

Через швидкий розвиток інтеграційних процесів і значний соціально-економічний ефект національні економіки не можуть уникнути впливу ТНК, але уряди держав можуть регулювати рівень їх присутності. Таке регулювання відбувається принаймні на чотирьох рівнях: наднаціональному; міждержавний; побутові; громадські. При цьому кожен із цих рівнів має своє призначення та специфічні інструменти регулювання. Зокрема, основною метою наднаціонального регулювання є регулювання правил конкуренції та захист вільної торгівлі [6; 7; 10].

Отже, дослідження особливостей формування та розвитку транснаціональних корпорацій показує, що перш ніж стати найвпливовішими суб'єктами міжнародних економічних відносин, вони історично пройшли низку етапів, кожен з яких супроводжувався: появою та розвитком нових стратегічних галузей промисловості; реалізацією революційних відкриттів у різних сферах виробництва та надання послуг; завоюванням нових ринків шляхом використання різноманітних методів експансії (від агресії до тихого проникнення в національні економічні та політичні процеси); використанням стратегій непрямого впливу тощо [6; 8; 9].

Отже, на сучасному етапі розвитку відбувається постійне зростання ролі транснаціональних корпорацій і масштабів транснаціоналізації, що виявляється в їх участі у створенні світового валового продукту, збільшенні частки міжнародного руху капіталу, робочої сили та інших ресурсів. Їхнє значення у світовій економіці підтверджується масштабами закордонних операцій у всіх галузях і сферах суспільного виробництва. Основними причинами експорту прямих іноземних інвестицій є прагнення транснаціональних корпорацій максимізувати прибуток шляхом оптимального розміщення капіталу, знизити рівень витрат і оподаткування, подолати торгові, екологічні та інші бар'єри, диверсифікувати ризики, забезпечити технологічне лідерство, отримати доступ до природні ресурси тощо. Основними перешкодами в розвитку транснаціональних корпорацій є розбіжність інтересів компаній і урядів приймаючих країн, економічні, політичні, валютно-фінансові та законодавчі ризики. Попри відсутність українських компаній у міжнародних базах, Україна не може залишатися осторонь процесів глобалізації та транснаціоналізації економіки. Навпаки, сьогодні вона виступає як країна, яка приймає транснаціональні корпорації та певною мірою відчуває на собі переваги та недоліки їх діяльності, що є предметом подальших наукових досліджень [6; 7; 10].

Список використаних джерел

1. Воронкова Т. Є. Транснаціональні корпорації в системі глобальної економіки: стан та проблеми [Електронний ресурс] / Т. Є. Воронкова, К. В. Хівренко // Економіка та держава. - 2021. - № 11. - С. 112-115.
2. Воскобоева О. В. Транснаціональні корпорації в умовах глобалізації економіки України / О. В. Воскобоева, О. С. Ромащенко // Бізнес Інформ. - 2021. - № 1. - С. 21-27.
3. Гончарова Ю. Регулювання діяльності транснаціональних корпорацій: еволюція пріоритетів / Ю. Гончарова, М. Удовенко // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. - 2021. - № 4. - С. 4-16.
4. Ковтун Е. О. Управління інвестиційними ризиками транснаціональних корпорацій / Е. О. Ковтун // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. - 2020. - № 3. - С. 77-79.
5. Комарецька П. В. Прогнозування та стратегія управління фінансовим потенціалом підприємства як елемент становлення і розвитку фінансової системи України / П. В. Комарецька // Фінансова система України: становлення та розвиток : зб. наук. пр. Наукові записки. Серія : Економіка. – 2006. – Вип. 8, Ч. 2. – Острого : Видавництво "Національний університет "Острозька академія", 2006. – С. 199-210.
6. Константиненко Є. С. Вплив діяльності транснаціональних корпорацій на розвиток світової економіки : дипломна магістерська робота за спеціальністю 051 Економіка / Є. С. Константиненко ; наук. кер. О. В. Ольшанська ; рец. Є. Б. Хаустова. – Київ : КНУТД, 2022. – 124 с.

7. Лимонова Е. М. Транснаціональні корпорації: основні етапи розвитку та регулювання їхньої діяльності в умовах глобалізації. Європейський вектор економічного розвитку. 2020. Вип. 1. С. 93 – 101.

8. Olshanska O. V. Actual aspects of foreign economic activity and foreign economic relations in modern economic conditions / O. V. Olshanska, P. V. Puzyrova, O. V. Parashchak // Формування ринкових відносин в Україні. – 2022. – № 9 (256). – С. 21-28.

9. Puzyrova P. V. Basic strategic directions for the entry of the enterprise into foreign markets / P. V. Puzyrova, N. O. Khmelevskiy, M. D. Herasymchuk // Формування ринкових відносин в Україні. – 2022. – № 9 (256). – С. 50-57.

10. Puzyrova P. V. Main aspects of international marketing activities of export companies / P. V. Puzyrova, N. O. Khmelevskiy, S. Mammadova // Формування ринкових відносин в Україні. – 2022. – № 7-8 (254-255). – С. 124-131.

УДК 330

Пузирьова П.В., д.е.н., доцент,

Порохня Д.О.,

Київський національний університет технологій та дизайну

РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Розвиток міжнародної економічної діяльності в умовах економічної інтеграції та формування глобальної економіки зумовлюється еволюцією інтернаціоналізації, трансформацією продуктивних сил, впливом зміни середовища міжнародного бізнесу та поглиблення взаємозв'язків між національними економіками на рівні виробництва, обміну, споживання та розподілу факторів і результатів виробництва. На сучасному глобальному рівні інтернаціоналізації розвиток міжнародної економічної діяльності як сукупності ділових операцій здійснюваних компаніями зумовлений прагненням посилити інтеграцію національних економік у глобальний виробничий процес [1; 3; 5].

Міжнародна економічна діяльність в сучасних умовах господарювання є невід'ємною складовою успіху та розвитку підприємства, ефективність якої постійно потрібно вдосконалювати для отримання додаткового прибутку від експортних операцій. Крім того, ефективна робота на зовнішніх ринках вимагає гнучкого використання різних підходів до ведення міжнародної діяльності та використання маркетингових методів із прогнозуванням коливань кон'юнктури ринку та аналізу зовнішніх ринків, торгових звичаїв та особливостей зовнішнього середовища. Тому